

Critica, un gen literar

Critica, la fel ca și literatura, își are obiectul și metodele ei specifice : descoperirea aspectului original al unei opere concrete precum și judecata de valoare prin comparație cu alte opere. Ca și literatura, critica posedă harul de a sufla viața asupra textelor, propria sa viață. Critica este o reacție la literatura, o atitudine în fața vieții.

În sprijinul acestui argument prezint următoarea afirmație a lui Adrian Marino: "În sens tradițional, "critica" a fost totdeauna recunoscută ca formând o "parte" a literaturii. Literatura este inițial un termen generic pentru totalitatea studiilor literare de orice categorie. În 1600 critica este clasată și recunoscută ca parte a literaturii. Criticul face și el parte din literatura. Critica este o formă a literaturii ce are ca "subiect" literatura. Este literatura literaturii."

Deci opera critică se poate transforma în literatura prin faptul că ea grupează idei, reflexii, teze și ipoteze despre literatura. Astfel, a face critică înseamnă a face literatura pe baza literaturii : "Nu poți vorbi despre ceea ce face literatura decât făcând literatura." (T. Todorov)

Lectura, necesară atât literaturii cât și criticii, care o deschide spontană nu numai spre opera, dar și spre orizontul critic. Lectura literară și cea critică solicită deschideri spre infinit ; raportările sunt multiple, dar sunt impuse atât lectorului de literatura, cât și celui de critică. Când este citit un text critic se face legătura logică cu cel literar și ambele vor dăinui prin ceea ce sugerează. Critica rodeste prin sevele extrase din literatura; ea se fortifică pe baza literaturii. Actul critic are nevoie de existența literaturii pentru a-și consolida propria existență.

Pentru a susține acest argument propun afirmația lui Gheorghe Grigurcu, care se referă la faptul că "Parcurgerea drumului către opera este un moment de identificare, de regăsire proprie. Literatura reprezintă o mixtură de valori în devenire și de confuzii pe care unii critici se străduiesc să le precizeze, asumându-și responsabilitatea unor opinii. Literatura se dezvoltă sub ochiul veghetor al criticii, care are nu numai obligația să vadă, ci și de a ști să vadă."

Autorul textelor critice este considerat un scriitor.

Criticul este cel care formulează judecăți obiective ; demersul pe care îl practică îl obligă deopotrivă la subiectivitate : respectarea propriilor opțiuni, convingeri, inclinații. Criticul își poate presta vocația doar bazându-se pe ceea ce el critică ; la acestea adaugă propriile sale convingeri și idei, ajungând să creeze opera critică. Și pentru că actul critic necesită talent și devotament din partea autorului, la fel ca și scrierile literare, criticul este considerat un scriitor.

Gheorghe Grigurcu, sprijină acest argument, spunând : "Criticul este subordonat în absolut operei asupra căreia se exercită. Critica autentică nu poate face abstracție de asumarea personală a obiectului. Criticul este acela care, anulându-și propria sa viață, consimte să vadă conștiința sa ocupată de o conștiință străină, numai conștiința operei. Criticul este și el un scriitor."

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Prin urmare, vocatia este cea care il identifica pe critic cu scriitorul literar. La fel ca si acesta, criticul traieste prin si pentru ceea ce scrie, se dedica in totalitate actului creatiei, i se supune de buna voie, acceptand sa se sacrifice pentru acest ideal. Caci criticul isi face din scrierea critica un ideal pentru care va lupta, chiar si cu riscul sau poate avantajul, de a evada in realitatea cotidiana si de a se instala undeva intr-o lume transcendentala, in care sa-si poata pune in valoare aptitudinile si sa-si etaleze talentul de creator.

Scriitorul si criticul "si-au revarsat toate pretioasele daruri intr-o opera care, daca este numai o transpunere, nu exclude intru nimic originalitatea, prezenta in gustul, in masura, in perspectiva si nobila gratuitate a infaptuirii."(P.Constantinescu)

Talentul criticului este dedus din capacitatea lui de creare a textului critic.

Criticului i se cer insusiri virtuale de creator. Actiunea sa este de ordinul recreatiei : a face explicita emotia, a provoca perceptia. Talentul criticului consta in capacitatea lui de a ne oferi noi perspective asupra unui text, diferite de a noastra, perspective prin care el insusi transmite cititorilor propriul punct de vedere. El nu incerca sa ne impuna viziunea sa, ci, comunicandu-ne-o prin intermediul textului critic, sa ne faca sa intelegem textul literar si sa ne elaboram propriul mod de a vedea lucrurile.

In lucrarea sa, Alexandru Paleologu sustine acest argument considerand ca prin vocatie, "Critica este un scop in sine, ca toate celelalte genuri,implicand toate finalitatile cognitive, filozofice, etice si ideologice pe care le asuma orice act de cultura. Critica are ca gen literar o mare cautare in public, ea se citeste nu numai din ratiuni didactice sau informationale, ci se citeste ca literatura din pura pasiune a comentariului si cu pretuirea talentului respectivului critic."

Prin talent se intelege intreaga inzestrare a autorului pentru specifica sa indeletnicire literara. Criticul fiind scriitor, iar opera sa - rodul unei vocatii, e clar ca indeletnicirea critica este o arta. Talentul criticului se bazeaza pe imaginatia sa critica, capabila de a construi viziuni coerente si revelatoare asupra unei opere sau a unei literaturi. Pe langa statutul de simplu cititor, criticul e obligat sa inteleaga si sa aprecieze toate valorile reale.

"Critica moderna este ea singura un gen literar, o creatie de al doilea ordin si un vehicul de cultura si de valorificare, fara prezenta caruia literatura ar fi insasi pagubita".(P.Constantinescu). Critica literara exista datorita faptului ca operele literare sunt foarte generoase din punctul de vedere al interpretarilor. Critica literara se exercita asupra intregii literaturi ; ei este necesara priceperea autorului de a recrea un text, oferind noi aspecte, nuantand ideile in maniera originala.

Datorita faptului ca ea recreaza, se bazeaza pe literatura si pe talentul celui care o elaboreaza, critica este considerata un gen literar. Acest gen literar este subordonat literaturii, dar in acelasi timp, si superior ei, deoarece dezvolta gandirea critica a lectorului si ofera piste de interpretare.